

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 iunie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Sîngerei din 26 octombrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2016, declarat de către inculpatul

Fialcovschi Alexandru Fiodor, născut la 22 iunie 1993, originar din localitatea Ciuciuleni, r-nul Sîngerei și domiciliat în localitatea Zgărdești, r-nul Telenești

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.10.2014 – 26.10.2015;

Instanța de apel: 04.01.2016 – 13.04.2016;

Instanța de recurs: 14.07.2016 – 24.01.2017.

Instanța de recurs: 12.04.2017- 28.06.2017

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 26 octombrie 2015, Fialcovschi Alexandru Fiodor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(5) Cod penal, la 14 (paisprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În baza art. 84 alin.(4) Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate în baza sentinței Judecătoriei Telenești din 23 aprilie 2014, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 21 (douăzeci și unu) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin. (5) Cod penal, la 14 (paisprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis și Stratan Serghei.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate în baza sentinței Judecătoriei Telenești din 23 aprilie 2014, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 21 (douăzeci și unu) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

La fel și Burlacu Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 323 alin. (1) Cod penal, la 1 (un) an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2014, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, **Fialcovschi Alexandru Fiodor** la 12 ianuarie 2014, aproximativ la ora 04.00, aflându-se în satul Zgârdești, r-nul Telenești, în apropierea gospodăriei lui Cazacu Mihail, intenționat, urmărind scopul de profit, împreună cu o altă persoană, de comun acord, l-a atacat pe cet. Rusu Victor, care era pe bancheta din față a automobilului model „Volkswagen Touareg” de culoare neagră, cu numărul de înmatriculare C PP 210, ce era parcat pe marginea străzii, dorind cauzarea victimei suferințe fizice, a aplicat violență periculoasă pentru viața persoanei, împreună cu Stratan Serghei care i-a aplicat loviturilor cu o piatră în regiunea capului lui Rusu Victor, iar Fialcovschi Alexandru l-a strangulat cu un șiret pe care l-a scos de la haina sa, în urma cărui fapt, victimei i-au fost cauzate leziuni corporale grave, care potrivit concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 5 din 17 ianuarie 2014, sunt periculoase pentru viață și au legătură cauzală directă cu decesul acesteia, după care a sustras automobilul model „Volkswagen Touareg” de culoare neagră cu numărul de înmatriculare C PP 210, în valoare de 266428 lei, un telefon mobil model „Samsung” în valoare de 950 lei, un pistol pneumatic model „MP-654K”, seria și nr.T0164437, fără încărcător în valoare de 500 lei, bani în numerar în sumă de 600 lei și 640 euro, care conform cursului valutar stabilit de BNM pentru data de 12 ianuarie 2014, echivalau cu 11367,61 lei, cauzând astfel succesului părții vătămate Crăciun Nina un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 279845,61 lei.

3. *Avocatul Coșneanu Svetlana în numele inculpatului Fialcovschi Serghei*, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că Fialcovschi Alexandru a fost deja condamnat pentru săvârșirea omorului în privința victimei Rusu Victor, în baza art. 145 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa 14 ani închisoare, pe când vinovăția în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (5) Codul penal, nu s-a confirmat, inculpatul nu și-a recunoscut vina, deoarece deja a fost tras la răspundere penală pentru fapta săvârșită.

A menționat apărarea că, în cadrul judecării cauzei s-a demonstrat, că inculpații nu au avut scopul de atac asupra victimei din motive materiale, adică ei au dorit să se răzbune pe victimă din motivul că anterior, ultimul i-a pus lui Burlacu Victor pistolul la tâmplă, numindu-i cu cuvinte necenzurate în casa lui Ghemeș Andrei, fiind arătată legitimația de veteran al războiului din Transnistria, având un comportament destul de urât.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocatul Coșneanu Svetlana în interesele lui Stratan Serghei, Fialcovschi Alexandru și Burlacu Victor și avocatul Pralea Grigore în interesele lui Burlacu Victor, cu menținerea sentinței fără modificări.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor

administrative și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate, care a fost dovedită cu certitudine.

Totodată sa reținut că, vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile succesoriului părții vătămate Crăciun Nina (f.d. 35-37, vol. III), a martorilor Bologan Igor (f.d. 38-40, vol. III), Ciubrei Artur (f.d. 41-45, vol. III), Spînu Vasile (f.d. 46-48, vol. III), Ghemeș Andrei (f.d. 49-51, vol. III), precum și în baza ordonanței de începere a urmăririi penale din 24 iunie 2014, în temeiul art. 188 alin. (5) Cod penal (f.d. 6-8, vol.I); înștiințarea telefonică, parvenită de la șeful IP Telenești, înregistrată în R-2 al IP Telenești cu nr. 183 la 14 ianuarie 2014 (f.d. 13, vol.I); cartela autoturismului model „Wolkswagen Touareg” de culoare neagră, n/î CPP 210, proprietar Rusu Victor (f.d. 24, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 15 ianuarie 2014 a materialului R-2 nr. 175, înregistrat la 14 ianuarie 2014 la IP Telenești, pe faptul reținerii automobilului model „Wolkswagen Touareg” de culoare neagră, cu numărul de înmatriculare CPP 210 (f.d. 57, vol.I), raportul inspectorului de sector Bologan Igor înregistrat în R-2 al IP Telenești cu nr. 175 la 14 ianuarie 2014, prin care se comunică circumstanțele depistării automobilului model „Wolkswagen Touareg”, cu numărul de înmatriculare CPP 210 în localitatea Ghiliceni, r-nul Telenești, în preajma gospodăriei lui Vîntu Grigore (f.d. 58, vol.I); procesul-verbal privind aducerea vehiculului model „Wolkswagen Touareg”, cu numărul de înmatriculare CPP 210 la parcare specială a IP Telenești din 14 ianuarie 2014 (f.d. 60, vol. I); procesul-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului model „Wolkswagen Touareg”, cu numărul de înmatriculare CPP 210 a lui Stratan Serghei din 13 ianuarie 2014 (f.d. 61, vol.I); procesul-verbal de cercetare a automobilului model „Wolkswagen Touareg” n/î CPP 210, din 13 ianuarie 2014, prin care au fost enumerate deteriorările vizibile ale automobilului cu anexa planșei fotografice (f.d. 62-72, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 13 ianuarie 2014, a plăcuțelor de înmatriculare nr. CPP 210 de la Gașpar Gheorghe, cu planșa fotografică (f.d. 75-77, vol.I), procesul-verbal de ridicare din 14 ianuarie 2014 a telefonului mobil model „Samsung Duos”, fără cartele SIM și bateria pusă în husă, precum și pistolul cu țevă ghintuită model „Baikal”, ridicate de la Fialcovschi Petru, locuitor al satului Zgârdești, r-nul Telenești, cu planșa fotografică anexă (f.d. 84-85, vol.I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 12 februarie 2014, efectuată cu participarea lui Fialcovschi Alexandru, cu planșa fotografică (f.d. 189-195, vol.I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 12 februarie 2014, efectuată cu participarea lui Stratan Serghei, cu planșa fotografică (f.d. 196-203, vol.I); ordonanța de recunoaștere a Ninei Crăciun în calitate de parte civilă cu prejudiciul material în sumă de 398066,12 lei (f.d. 3 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.5 din 17 ianuarie 2014 (f.d. 46-47, vol.I), precum și alte materiale ale cauzei pe care prima instanță le-a cercetat în cadrul ședinței de judecată și le-a indicat în sentință, stabilind corect starea de fapt, just calificând acțiunile inculpatului, precum și aplicând pedeapsa penală sub formă de închisoare cu executare reală.

Astfel, instanța de apel a conchis că, argumentele inculpatului privind nevinovăția sa în săvârșirea infracțiunii imputate sunt combătute de probele administrative în prezenta cauză penală și enumerate *supra*, apreciind declarațiile lui, precum că nu a comis

infracțiunea, drept o poziție de autoapărare în scopul eschivării de la răspundere penală.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75-77 Codul penal, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, de comportamentul acestuia în timpul și după săvârșirea infracțiunilor, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, proporțională faptelor comise și în măsură să-și atingă scopul de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar la 12 aprilie 2017, inculpatul Fialcovschi Alexandru invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1), pct.(6), (10) și (12) Codul de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei în partea sa și dispunerea achitării sale, pe motiv că instanțele au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, nu au ținut cont de faptul că Fialcovschi Alexandru s-a căit sincer și și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 Codul penal, cauza penală fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Codul de procedură penală.

Susține că nu a comis infracțiunea prevăzute de art.188 alin.5) Codul penal, deoarece după săvârșirea omorului nu a avut intenția de sustragere a bunurilor și astfel inculpatul/recurent nu este de acord cu încadrarea juridică.

La 25 mai 2017 a depus repetat recurs ordinar invocând aceleași temeiuri de drept.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Codul de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Însă, potrivit art.422 Codul de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. La calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Instanța de recurs constată că, cu excepția căii ordinare de atac - recursul ordinar, legea procesual penală nu face careva mențiuni referitor la declararea recursului ordinar desfășurat și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decât cele prevăzute la art.422 Codul de procedură penală. Respectiv, un recurs ordinar fie el desfășurat sau unul suplimentar, va fi considerat ca depus în termen doar dacă se încadrează în termenul de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Potrivit art.230 alin.(2) Codul de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este imperativ indicat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Astfel, potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 13 aprilie 2016 și 27 aprilie 2016 inculpatul Fialcovschi Alexandru a fost prezent atât la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel, cât și la pronunțarea deciziei motivate, fiindu-i explicat de către instanță termenul și modul de atac. (f.d. 166-170, 177 Vol. IV).

Prin urmare, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Codul de procedură penală pentru depunerea recursului ordinar, **a expirat la 30 mai 2016.**

În aceste condiții, se reține că recursul ordinar a fost formulat abia la 12 aprilie 2017, adică după expirarea termenului legal de 30 de zile. Colegiul conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen, ceea ce atrage sancțiunea decăderii din dreptul de a formula recurs, calea de atac fiind exercitată tardiv.

Față de aceste considerente, reținându-se că inculpatul a făcut cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel la 27 aprilie 2016, și a declarat recurs după 30 zile din momentul când i-a fost adusă la cunoștință decizia, se constată caracterul tardiv al recursului.

Având în vedere că, în situația când recursul se respinge ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, Colegiul nu are temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel în privința lui Fialcovschi Alexandru.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Codul de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpatul Fialcovschi Alexandru.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Se declară inadmisibil recursul ordinar înaintat de inculpatul Fialcovschi Alexandru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2016, în propria lui cauză penală, ca depus tardiv.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 iunie 2017.

Președinte

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

